

- SENAT -

Broj: 01-4-138/24

Sarajevo, 30. 10. 2024. godine

Na osnovu člana 61, a u vezi sa članovima 148. stav (3) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22) i člana 64, a u vezi sa članom 102. Statuta Univerziteta u Sarajevu, uz prethodno Mišljenje Odbora za normativna pitanja broj: 0105-10199-4/24 od 17. 10. 2024. godine, Senat Univerziteta u Sarajevu je na 1. redovnoj sjednici održanoj 30. 10. 2024. godine, d o n i o

O D L U K U
o donošenju Pravilnika o radu Etičkog savjeta Univerziteta u Sarajevu

I

Donosi se Pravilnik o radu Etičkog savjeta Univerziteta u Sarajevu, koji čini sastavni dio ove odluke.

II

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na internet stranici Univerziteta u Sarajevu.

R E K T O R
Husremović
Prof. dr. Tarik Zaimović

The blue circular stamp of the University of Sarajevo features the text "UNIVERZITET" at the top and "USARAJEVI" at the bottom, with a central illustration of a building.

Dostaviti:

- Etičkom savjetu Univerziteta u Sarajevu (**putem sekretarke Savjeta**)
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi

PRAVILNIK O RADU ETIČKOG SAVJETA UNIVERZITETA U SARAJEVU

Sarajevo, oktobar 2024. godine

S A D R Ž A J

OPŠTE ODREDBE – DIO PRVI.....	3
PRAVA I DUŽNOSTI ČLANOVA ETIČKOG SAVJETA – DIO DRUGI.....	5
POKRETANJE I VOĐENJE POSTUPKA ZBOG POVREDE ETIČKOG KODEKSA – DIO TREĆI.....	7
POSTUPAK DAVANJA MIŠLJENJA U VEZI SA ETIČNOŠĆU PROCEDURA I POSTUPAKA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG/UMJETNIČKOISTRAŽIVAČKOG RADA – DIO ČETVRTI.....	8
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE – DIO PETI.....	10

Na osnovu člana 61, a u vezi sa članovima 148. stav (3) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22) i člana 64, a u vezi sa članom 102. Statuta Univerziteta u Sarajevu, uz prethodno Mišljenje Odbora za normativna pitanja broj: 0105-10199-4/24 od 17. 10. 2024. godine, Senat Univerziteta u Sarajevu je na 1. redovnoj sjednici održanoj 30. 10. 2024. godine, d o n i o

PRAVILNIK O RADU ETIČKOG SAVJETA UNIVERZITETA U SARAJEVU

OPŠTE ODREDBE – DIO PRVI

Član 1.

(Predmet)

- (1) Etički savjet Univerziteta u Sarajevu (u daljem tekstu: *Etički savjet*) je stručno i savjetodavno tijelo Senata Univerziteta u Sarajevu za oblast akademske etike i s njom povezanih pitanja akademskog integriteta.
- (2) Pravilnikom o radu Etičkog savjeta Univerziteta u Sarajevu (u daljem tekstu: *Pravilnik*) utvrđuje se način rada, prava i dužnosti članova Etičkog savjeta, pokretanje i vođenje postupka zbog povrede Etičkog kodeksa i pokretanje i vođenje postupka za pribavljanja saglasnosti za provođenje naučnih istraživanja na članicama/Univerzitetu.

Član 2.

(Nadležnosti i sastav Etičkog savjeta)

- (1) Etički savjet ima sljedeće nadležnosti:

- a) Savjetuje Rektora i univerzitetsku zajednicu o općim pitanjima koja se odnose na etičnost ponašanja, prakse i naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke aktivnosti na Univerzitetu, te borbu protiv plagijarizma;
- b) održava kontakte sa usporedivim tijelima drugih univerziteta i drugih ustanova u zemlji i svijetu;
- c) organizira okrugle stolove, rasprave, naučne skupove o temama u vezi sa primjenom i unapređenjem etičkih standarda na Univerzitetu;
- d) donosi politike etičkog djelovanja, etičkog programa i programa obavezne edukacije iz oblasti etike na Univerzitetu i provodi mjere i/ili intervencije u cilju realizacije programa;
- e) na osnovu dostavljenih mišljenja etičkih odbora fakulteta/akademija/instituta priprema i dostavlja godišnje izvještaje Senatu, koji obavezno sadrže i plan edukacije iz oblasti koje se izvještajem utvrde da su nedostatne/problematične;

- f) donosi godišnji plan rada;
 - g) priprema godišnji plan mjera borbe protiv plagijarizma i radi na jačanju infrastrukture za borbu protiv plagijarizma i drugih oblika neetičnog ponašanja;
 - h) Rektoru i Senatu predlaže izmjene i dopune Etičkog kodeksa;
 - i) Senatu predlaže donošenje/izmjenu pravilnika o radu Etičkog savjeta, ovog Poslovnika/poslovnika etičkog odbora, mehanizme zaštite protiv diskriminacije, uznemiravanje na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja i pravila o postupku etičkog odbora u slučaju povrede akademske etike;
 - j) daje mišljenje o osnivanju etičkog odbora na prijedlog članice;
 - k) daje mišljenje u vezi sa primjenom i/ili kršenjem etičkih principa Univerziteta koji se odnose na zapošljavanje i uvjete rada istraživača;
 - l) kao drugostepeni organ, razmatra žalbe na odluke/mišljenja etičkih odbora članica;
 - m) daje mišljenje u vezi sa etičnošću procedura i postupaka naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada, a na osnovu i/ili u saradnji s etičkim komitetima;
 - n) vodi zvanično evidenciju etičkih mjer koje su izrečene u okviru Univerziteta;
 - o) obavlja i druge poslove predviđene zakonom, Statutom, Etičkim kodeksom i drugim propisima Univerziteta.
- (2) Na prijedlog Etičkog savjeta Senat Univerziteta u Sarajevu donosi sljedeće propise:
- a) etički kodeks Univerziteta;
 - b) pravilnik o radu Etičkog savjeta;
 - c) poslovnik o radu Etičkog savjeta;
 - d) mehanizme zaštite protiv diskriminacije, uznemiravanje na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja;
 - e) pravila o postupku etičkih odbora u slučaju povrede akademske etike, što se preciznije uređuje Statutom Univerziteta.

Član 3.

(Sastav, izbor i trajanje mandata članova Etičkog savjeta)

Sastav, izbor i trajanje mandata članovima Etičkog savjeta utvrđeni su Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta u Sarajevu i drugim provedbenim propisima Univerziteta.

Član 4.

(Rodna jednakost)

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose jednako na muški i ženski rod.

PRAVA I DUŽNOSTI ČLANOVA ETIČKOG SAVJETA – DIO DRUGI

Član 5.

(*Prava i dužnosti predsjednika Etičkog savjeta*)

Predsjednik Etičkog savjeta ima sljedeća prava i dužnosti:

- a) predstavlja Etički savjet;
- b) pokreće inicijativu za razmatranje pojedinih pitanja iz svoje nadležnosti;
- c) saziva sjednice Etičkog savjeta u skladu sa Kalendarom održavanja sjednica i prema proceduri utvrđenoj Poslovnikom o radu Etičkog savjeta i u drugim opravdanim slučajevima (tematska, elektronska sjednica), na prijedlog njegovih članova i rektora Univerziteta;
- d) predlaže dnevni red i predsjedava sjednicama;
- e) učestvuje u raspravi i odlučivanju o pitanjima o kojima se raspravlja na sjednici Etičkog savjeta;
- f) formuliše tekst akata koje donosi Etički savjet uz savjetovanje sa sekretarom Etičkog savjetovanja Univerziteta u Sarajevu;
- g) potpisuje zapisnik i akte koje donosi Etički savjet;
- h) informiše se i traži da bude na vrijeme i kvalitetno informisan o pitanjima iz rada Univerziteta, a koja su vezana za zadatke i ovlaštenja Etičkog savjeta, osigurava sprovođenje odluka i zaključaka Etičkog savjeta u saradnji s administrativnim osobljem Univerziteta zaduženim za praćenje rada Etičkog savjeta;
- i) u svojstvu predstavnika Etičkog savjeta održava kontakte sa usporedivim tijelima drugih univerziteta i drugih ustanova u zemlji i svijetu;
- j) inicira organiziranje okruglih stolova, rasprave, naučne i stručne skupove o temama u vezi sa primjenom i unapređenjem etičkih standarda na Univerzitetu;
- k) inicira donošenje politika etičkog djelovanja, etičkog programa i programa obavezne edukacije iz oblasti etike na Univerzitetu i provodi mjere i/ili intervencije u cilju realizacije programa;
- l) pokreće i sva druga pitanja koja spadaju ili mogu spadati u njegovu nadležnost i djelokrug rada.

Član 6.

(*Prava i dužnosti članova Etičkog savjeta*)

Članovi Etičkog savjeta imaju sljedeća prava i dužnosti:

- a) predlažu sazivanje sjednice Etičkog savjeta;
- b) predlažu razmatranja pojedinih pitanja na sjednicama Etičkog savjeta;
- c) predlažu izmjene i dopune dnevnog reda;
- d) učestvuju u raspravi i odlučivanju o pitanjima o kojima se raspravlja na sjednici Etičkog savjeta;
- e) iznose svoje mišljenje i daju odgovarajuće prijedloge o svim pitanjima o kojima se odlučuje;
- f) u procesu odlučivanja usaglašavaju stavove i mišljenja sa drugim članovima Etičkog savjeta;

- g) informišu nadležne i zainteresirana lica (podnosioce zahtjeva) o radu Etičkog savjeta;
- h) u slučaju ukazane potrebe mogu da zatraže stručna mišljenja nastavnika i službi Univerziteta, kao i eksperata koji ne dolaze iz redova radnika Univerziteta odnosno iz adekvatnih ustanova, kako bi se Etički savjet mogao izjasniti o pitanjima o kojima odlučuje;
- i) iniciraju organiziranje okruglih stolova, rasprave, naučne i stručne skupove o temama u vezi sa primjenom i unapređenjem etičkih standarda na Univerzitetu;
- j) iniciraju donošenje politika etičkog djelovanja, etičkog programa i programa obavezne edukacije iz oblasti etike na Univerzitetu i provode mjere i/ili intervencije u cilju realizacije programa;
- k) pokreću i sva druga pitanja koja spadaju ili mogu spadati u njegovu nadležnost i djelokrug rada.

Član 7.

(*Prava i dužnosti sekretara Etičkog savjeta*)

(1) Sekretar Etičkog savjeta ima sljedeća prava i dužnosti:

- a) koordinira rad Etičkog savjeta sa rukovodstvom Univerziteta,
- b) sarađuje sa predsjednikom Etičkog savjeta na pripremanju sjednica,
- c) informiše se i traži da bude na vrijeme i kvalitetno informisan o pitanjima iz rada Univerziteta, a koja su vezana za zadatke Etičkog savjeta,
- d) pomaže u formulisanju teksta akata koje donosi Etički savjet uz savjetovanje sa predsjednikom Etičkog savjeta Univerziteta u Sarajevu;
- e) stara se i kontroliše izvršenje odluka i zaključaka Etičkog savjeta, u saradnji sa odgovornim zaposlenicima Univerziteta.

(2) Obavezno prisustvuje sjednicama, bez prava glasa.

(3) Stara se o čuvanju dokumentacije Etičkog savjeta i realizaciji administrativnog dijela obaveza Etičkog savjeta.

Član 8.

(*Prestanak mandata*)

(1) Mandat člana/predsjednika Etičkog savjeta prestaje na obrazložen zahtjev člana/predsjednika Etičkog savjeta ili razrješenjem u slučajevima utvrđenim ovim Pravilnikom.

- a) Na obrazložen zahtjev predsjednika/člana Etičkog savjeta (ostavka), mandat prestaje u sljedećim slučajevima:
 - uslijed bolesti/zbog liječenja;
 - zbog mirovanja prava i obaveza iz radnog odnosa;
 - te iz drugih opravdanih/ličnih razloga.
- b) Razrješenjem mandat prestaje u sljedećim slučajevima:
 - zbog prestanka radnog odnosa na Univerzitetu/članici;

- zbog obnašanja drugih funkcija/poslova pri čemu postoji sukob interesa;
 - u slučaju utvrđivanja odgovornosti za kršenje načela i pravila Etičkog kodeksa Univerziteta;
 - u slučaju ne ispunjavanja dužnosti predviđenih Zakonom, Statutom i drugim propisima, kao i ovim Pravilnikom ili odsustva sa sjednica tri puta uzastopno;
 - u drugim slučajevima kada su razlozi izričito utvrđeni zakonom, podzakonskim aktima i drugim općim i provedbenim propisima Univerziteta.
- (2) Obrazložen zahtjev iz člana 8. stav (1) tačka a) se dostavlja sekretaru Etičkog savjeta.
- (3) Nakon prijema i prihvatanja zahtjeva o prestanku mandata, Rektor predlaže Senatu imenovanje novog člana prema redovnoj proceduri.
- (4) Ukoliko se steknu uslovi za razrješenje dužnosti, predsjednik Etičkog savjeta stavlja prijedlog za razrješenje na dnevni red prve naredne sjednice.
- (5) Ukoliko Etički savjet usvoji prijedlog, predsjednika o tome obavještava Rektora, koji predlaže Senatu Univerziteta da člana Etičkog savjeta razriješi dužnosti i imenuje novog člana.

POKRETANJE I VOĐENJE POSTUPKA ZBOG POVREDE ETIČKOG KODEKSA – DIO TREĆI

Član 9.

(Zahtjev za pokretanje postupka zbog povrede Etičkog kodeksa)

- (1) Postupak zbog povrede pravila Etičkog kodeksa Univerziteta u Sarajevu (u daljem tekstu: *Etički kodeks*) se pokreće i vodi prvo bitno pred etičkim odborom članice Univerziteta (kao prvostepenog organa), podnošenjem zahtjeva (na zahtjev stranke) *zainteresirane strane*.
- (2) Zainteresirana strana iz prethodnog stava ovog člana je svako fizičko ili pravno lice, kome su djelovanjem ili ponašanjem radnika (bilo iz reda nastavnog ili iz reda nenastavnog osoblja Univerziteta/članice) kroz obavljanje registrirane djelatnosti visokoškolske ustanove povrijeđena lična prava ili slobode, odnosno prema kome se djelovalo ili ponašalo/postupalo suprotno načelima i pravilima Etičkog kodeksa.
- (3) Postupak se može pokrenuti (po službenoj dužnosti) na inicijativu dekana članice Univerziteta ili na prijedlog drugih tijela ili članova univerzitetske zajednice.
- (4) Zahtjev se upućuje predsjedniku etičkog odbora članice Univerziteta.
- (5) Zahtjev za pokretanje postupka zbog povrede pravila Etičkog kodeksa Univerziteta u Sarajevu mora imati sljedeće elemente:
- a) Pisani zahtjev sa naznakom predmeta, uz detaljan opis djelovanja ili ponašanja za koja se smatra da su suprotna načelima i pravilima Etičkog kodeksa;
 - b) Uz pisani zahtjev se moraju priložiti relevantni dokazi, kao i naznake odredbe iz Etičkog kodeksa za koje se smatra da su povrijeđene djelovanjem ili ponašanjem;
 - c) Zahtjev mora biti potpisani i dostavljen u printanoj formi putem protokola članice Univerziteta.

Član 10.

(Postupak koji se vodi pred etičkim odborom članice Univerziteta)

- (1) Vezano za zahtjev iz prethodnog člana, predsjednik etičkog odbora članice je obavezan sazvati sastanak odbora u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva.
- (2) Etički odbor članice Univerziteta (u daljem tekstu: *Etički odbor*) može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna pojašnjenja i dopunu zahtjeva. Ukoliko se zahtjevom traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog člana akademske zajednice, tom se članu mora omogućiti da se pismenim putem izjasni o navodima i iznese svoju argumentaciju.
- (3) Etički odbor odlučuje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih pojašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba.
- (4) Nakon odlučivanja odluka se dostavlja stranama u postupku, vijeću članice i Etičkom savjetu Univerziteta.
- (5) Etički odbor odluke donosi konsenzusom svih članova Etičkog odbora, ako je to moguće. Ako nije moguće, na osnovu većine glasova od ukupnog broja članova Etičkog odbora.
- (6) Pojedinačni akti etičkog odbora se donose/daju u formi odluke, mišljenja, stava, preporuke i javnog saopćenja.
- (7) Etički odbor svoj rad detaljnije uređuje poslovnikom o radu.
- (8) Etički odbor vodi posebnu evidenciju o odlukama povodom povrede Etičkog kodeksa, a podaci iz posebne evidencije se dostavljaju Etičkom savjetu.
- (9) Prigovor na odluku etičkog odbora o povredi Etičkog kodeksa se može podnijeti Etičkom savjetu.

Član 11.

(Postupak koji se vodi pred Etičkim savjetom Univerziteta)

- (1) Etički savjet o pitanjima iz svoje nadležnosti nastoji odlučivati jednoglasno, tj. konsenzusom, ako to nije moguće odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova, na način i po proceduri utvrđenoj poslovnikom o radu.
- (2) Usvojeni akti iz okvira nadležnosti Etičkog savjeta izrađuju se u pisanim obliku i dostavljaju Senatu Univerziteta u Sarajevu na znanje (primjerak akta naslovljen Senatu) ili u formi prijedloga na dalje razmatranje i odlučivanje, u slučajevima kada je to Zakonom i Statutom propisano.

POSTUPAK DAVANJA MIŠLJENJA U VEZI SA ETIČNOŠĆU PROCEDURA I POSTUPAKA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG/UMJETNIČKOISTRAŽIVAČKOG RADA – DIO ČETVRTI

Član 12.

(Pokretanje postupka)

- (1) Na temelju zahtjeva *zainteresirane strane* (po zahtjevu stranke) i dostavljene dokumentacije Etički savjet daje prethodnu saglasnost u formi pojedinačnog akta odnosno u formi mišljenja, a u vezi sa etičnošću procedura i postupaka naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog rada.
- (2) Zainteresirana strana iz prethodnog stave ovog člana je lice koje će provoditi istraživanja odnosno koje će se baviti naučnoistraživačkim/umjetničkoistraživačkim radom.

Član 13.

(Odlučivanje po zahtjevu)

- (1) Etički savjet daje mišljenje iz člana 12. stav (1) ovog Pravilnika (jednoglasno) većinom glasova od ukupnog broja članova, na način i po proceduri utvrđenoj poslovnikom o radu.
- (2) Usvojeni akt izrađuje se u pisanom obliku i dostavlja se podnositelju zahtjeva.

Član 14.

(Mišljenje)

- (1) Mišljenje iz člana 12. stav (1) ovog Pravilnika može sadržavati sljedeće elemente:
 - opis zahtjeva i pitanja o kojima je Etički savjet Univerziteta raspravljaо;
 - navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa Univerziteta u Sarajevu koje je u povodu zahtjeva Etički savjet Univerziteta odbor uzeo u obzir;
 - stajalište Etičkog savjeta Univerziteta o tome da li su procedure i postupci naučnoistraživačko/umjetničkoistraživačkog rada u skladu sa Etičkim kodeksom ili ne;
 - razloge za mišljenje Etičkog savjeta Univerziteta;
 - podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.
- (2) Ako je u mišljenju utvrđeno da određene procedure i postupci naučnoistraživačko/umjetničkoistraživačkog rada nisu u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati još i sljedeće elemente:
 - Ocjenu Etičkog savjeta Univerziteta o nivou neusklađenosti sa etičkim načelima;
 - stajalište Etičkog savjeta Univerziteta o načinima na koje se moglo izbjegići nesklad sa pravilima i načelima Etičkog kodeksa i o mjerama koje bi mogle pridonijeti tome da do takvih povreda kodeksa u budućnosti ne dolazi.
 - iznimno, ako Etički savjet zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može donijeti svoje mišljenje, predsjednik savjeta o tome obavještava podnositelja uz detaljno obrazloženje za nedonošenje mišljenja.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE – DIO PETI

Član 15.

(Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na isti način kao i ovaj Pravilnik, a izmjenu inicira član/predsjednik Etičkog savjeta.

Član 16.

(Tumačenje)

Autentično tumačenje odredaba ovog Pravilnika daje Senat na prijedlog Etičkog savjeta.

Član 17.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i isti se objavljuje na web stranici Univerziteta u Sarajevu.

REKTOR

Prof. dr. Tarik Zaimović

Broj: 01-4-138-1/24
Sarajevo, 30. 10. 2024. godine